

MAGYAR LÁNY

+ 3 lei

Taxa postală
aprobării Dir

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 74 (1516) szám * Csütörtök, 1937 április 29

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A kormánypártban zavar támadt a magánvállalati alkalmazottak nemzetiségi arányszámáról szóló törvénytervezet miatt

Bratianu Dinu pártvezér Athénből táviratozott, hogy a végleges megszövegezést hazáérkeztéig hagyják abba. — Pop Valér iparügyi miniszter lemondásra kényszerülését ír a fővárosi sajtó

Bucuresti. Saját tud. A Curentul a következőket írja a nemzeti munkát szabályozó rendelettervezetről, amelynek szövegét ugyancsak a Curentul vasárnapi számában közölte:

A tervezetet egy liberális parlamenti bizottság készítette el az ülészek utolsó idejében, Pop Valér közvetlen irányítása mellett. E bizottságban résztvettek a párt összes árnnyalatai, s különösen a fiatalok úgynevezett „H” csoportja követelte, hogy a tervezet szigorú intézkedéseket tartalmazzon a román elem előnybenrészesítésére. A tervezetet be kellett volna nyújtani a parlamentnek, de kifogytak az időből, ezért rendeletileg akarják életbeléptetni.

A Lupta úgy tudja, hogy a rendeletter-

vénytervezettel kapcsolatban súlyos nézeteltérés keletkezett Pop Valér és Bratianu Dinu között, aki táviratilag intézkedett Athénből, hogy a rendelettervény végleges megszövegezését érkezéséig okvetlenül halasszák el. A lap szerint Bratianu nehézményezi, hogy Pop Valér, aki a rendelet szerzőjének tekinthető, ezáltal élesen szembehelyezkedett a Liberális Párt szellemével s hagyományaival, s azért nem valószínűtlen, hogy Bratianu hazaérkezése után Pop Valér lemondásra kényszerül.

A Lupta beállítása szerint egyébként a Liberális Párt összes közgazdászai azon a véleményen vannak, hogy Pop Valér elvetette a sulykot. Nyilván a Lupta e cikkére válaszul jelent meg a Curentulban a fenti cikk, amely a Curentul által közölt rendelettervény keletkezését ismerteti.

A nemzeti csapatok Durangónál szétszórták a vöröseket

Feltartóztatás nélkül törnek előre Bilbao felé. — Eibarban a legnagyobb hadianyag-gyár jutott hatalmukba

Salamancából jelentik: A nemzeti csapatok Eibar város elfoglalása után Durangon is már hét mérfölddel tuljutottak a Bilbao felé vezető úton. Közvetlenül Marciuma elé érkeztek. Mola tábornok csapatának a vörösek tömegesen adják meg magukat. A Bilbaoba vezető utak feketellenek a Durango és Eibar körül szétszórt milícia menekülő embereitől. Eibar huszezer lakosu város, hol Spanyolország legnagyobb hadianyaggyára van. A menekülő vörösek kivonulásuk előtt petróleumos szalma-kötegeket dobáltak a város épületeire, s így felgyújtották az egész várost. A nemzeti csapatok a Vitoriaból és San Sebastianból érkezett tüzoltók segítségével oltották el az égő várost.

A nemzetiek két hadihajója bombázta Bilbaot.

VALENCIA, MADRID ÉS TOLEDO
BOMBÁZÁS ALATT. A VÖRÖS KORMÁNY
HARCTERI JELENTÉSE.

Valenciából jelentik: A nemzeti csapatok két hadihajója, névszerint a „Cannarias” és „Balearc” cirkáló hajók kedden Valencia kikötőjét vették ágyuzás alá. A támadásban a nemzetiek két repülőgépe is résztvett. Az

ágyuzás egynegyed óráig tartott és négy halálos áldozata van.

Madrid bombázását a keddre virradó éjszakan tovább folytatták a nemzetiek. A támadásnak igen sok halálos áldozata van. Több bomba a város legforgalmasabb helyén, a Puerta del Solon robbant fel és igen sok halált és súlyos sebesülést okozott. A köztársasági csapatoknak három bombavető repülőgépe igyekezett a támadást visszaverni, miközben százkilós bombákat dobtak a nemzetiekre. A bombázás délután 5 órakor ért véget. A kormány ütegei bomázás alá vették a nemzetiek tüzérőségét.

A baszk frontról érkező hírek szerint Eibart nem baszk csapatok gyújtották fel, hanem a nemzetiek három bombavető repülőgépe, amelyek annakidején Irunt is felgyújtották.

Félhivatalos jelentés szerint a kormánycsapatok a Madrid és Toledo közötti vasutvonalakat és országtutakat megsemmisítették.

Meg nem erősített hírek szerint a nemzetiek elfoglalták Lequieto városát s 50 kilométernyire vannak Bilbaotól.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Az írók és a Magyar Párt

Írta: Dr Schmidt Béla, Tg.-Mures

A *Független Ujság* című hetiszemle legutóbbi számában a lap szerkesztője, Ligeti Ernő barátom „Író a Magyar Pártban” címmel vezetó cikkel írt, amelyben méltatja azt a tényt, hogy a tárgumuresi magyarpárti tagozatban Molter Károly író a közművelődési szakosztály vezetését vállalta, s mingyárt a nép-kisebbségi létkérdésekben való öntudatosodás, tájékozódások, kutatások, tanító előadások munkatervét terjesztette elő. Az esetből Ligeti azt a következtetést vonja, hogy a Magyar Pártnak le kell küzdenie az írók elleni „esetleges” bizalmatlanságát, s a közművelődési tereben kezdeményező szerepet kell nekik biztosítania. Viszont a Magyar Párttal szemben íróink se helyezkedhetnek „pártonkívüli” álláspontra és „nem nézhetnek el a magyarság egyetlen politikai szervezetének a feje fölött, bizonyos konok gőgösséggel, hogy a párt csinálja csak a magáét és az író is csak végezze a maga dolgát.”

Erre a cikkre — teljesen elvonatkoztatva az abban említett író értékes személyétől — legyen szabad némi megjegyzést fűznöm. Ugy érzem, hogy Ligeti Ernő meglátása kiegészítésre szorul, s bizonyos tekintetben javítani is kell rajta.

A Magyar Párt népi közösség, a magyarság egyetlen összefoglaló szervezete, melyben mindenkinek ott van a helye, ki akár származásánál, akár anyanyelvénél, akár érzületénél vagy műveltségénél fogva magát magyarnak vallja. Ennélfogva egy olyan szövetség ez, melyben a kisebbségi sorstestvérek mindenike helyet foglal; tehát jóval átfogóbb, szélesebb és egyetemesebb annál, amit egyébként pártnak szoktak mondani. Aki pedig ott van, annak első sorban a közös népi célt, az egyetemes magyar tömegek szempontjait lehet, szabad és kell szem előtt tartania. Azok az írók, kik magukat magyarnak tartják, vallják és tudják, természetesen a magyarpárt tagjai; de azok, akik ugyan magyarul írnak, nem mind „magyar írók”, mert a Magyar Párttal ellenkező „síkon” működnek. Ebben a tekintetben nincs és nem lehet megalkuvás és a magyar írónak nem is más a hivatása, mint egyesegyedül az, ami az összmagyarság adottságaiból folyóan az egész népi tömeg érdekeit és általános szempontjait szolgálja.

Ebben a tekintetben írók és írók között feltétlenül különbséget lehet és kell is tenni. Nem nehéz végig nézni a magyarul írók táborát s már is különbséget és még hozzá mekkora eltérést találunk!

El kell ismerni, hogy a nemzeti kisebbség életében minél szélesebb és minél különbözőbb szempontokból merülnek fel tervek, elgondolások, meglátások az összesség ügyének előrevitele érdekében, azok mind tiszteletre méltók, azok mind komoly mérlegelés tárgyát kell képezzék. Elfogadva azt a tényt, hogy az írói szem talán másképp és más módon „módozza ki” a mai kisebbségi élet küzdelmeinek élvonalas törekvéseit, mint pl. az ügyvéd, az orvos, a tanár, a mérnök, a gazda, a kereskedő, az iparos, stb., de nem lehet a mindentudás egyedüli képességét egyedül az író sajátos egyéniségére rászabni. Ha volt is a magyar írók és politikusok között a kisebbségi élet munká-

tszólagos „antitézis”, a népi körök által felvetett új hangot üt meg a Magyar Párt „kis” politikai világában és igyekszik megszerezni a népi elgondolásának érvényesülését, legfőképpen az önértékében sértve érzi magát és a munkától is félreáll, ha bármilyen komoly, nem személyeskedő és megokolt bírálat kerül is szembe, melynek lényege az, hogy az író terve és elgondolása nélkülölzi az ügyszükséges gyakorlati és elméleti ismereteket. Az író csapongó képzelete, érzékeny meglátó képessége korlátlanul barangolja be a megfigyelések, ismeretek, az eszmék, gondolatok szabad világát. Vajjon az ő barangolásának lesz-e olyan eredménye a nemzeti kisebbség szempontjából, mint amennyit ő abba beleképzel, mint amennyit attól vár?

A Magyar Párt mindig minden jóakarát, jószándékú munkát örömmel vett és kellőképpen értékelt, de kötelessége örökölnie azon, hogy a csapongó képzelet és a szélsőséges eszmeáramlatok csillogó hínárjába bele ne vesszen a népi közösség legfontosabb és tisztá érdekei.

Ma már teljesen világos, — s ezt unalmas is ismételni — hogy tanulmányozni kell a kisebbségi életünk mindenvonalú megnyilatkozását, hogy ebben a munkában végre bizonyos rendszerességnek, céltudatosságnak, tervszerűségnek kell lenni. Nem ellentéteket szítani és kiélezni, hanem megértően elsimítani kell; ügyeink, önmagunk revízióját sürgessük, mint Ligeti is mondja, az összes munkának — „a kisebbségi magyar élet egyenesében” kell lennie. Jaj, ha az egyenesről az éppen nem kívánt, talán szerencsétlenséget hozó, mellékvágányra jut az a munka, melytől pedig sokat lehet és kell remélni!

A kisebbségi életben a szellemiséget formáló erők bőven vannak. A nehézség az erők megfelelő felhasználásában van. Minden erőt csak egyszerűen „megkötöttség nélkül” felhasználni, vagy az idők éretlenségébe dobni nem volna kívánatos. A „több szem többet lát” elve sehol sem érvényesülhet olyan hasznosan, mint a kisebbségi életben. Sehol sem olyan fontos a kérdéseket minden oldalról meghányivetni, mint itt. S ha ezt elismerjük, akkor számolnunk kell, az ötletek, kísérletek, tervek, lehetőségeivel és esélyeivel. Az író, ki késznek és képesnek érzi és tudja magát arra, hogy „áldozatot hozva” (talán ezt a szót nem is volna szabad a kisebbségi életben használni!), a Ma-

gyar Párt keretében tényleges cselekvő munkát vállal, annak azzal is tisztában kell lennie, hogy csalódások is érhetik és — tévedhet is. Mert sok olyan dolog van a földön, mely egyes írók szellemi és lelki beállítottsága szerint az úgynevezett „haladó” irányt jelenti, s az illető írók szemében értékes és megkapó; azonban ugyanazok a dolgok általános nagy szempontok szerint, s különösen egy nemzeti kisebbség közösségének érdekei, gondolj, s kényes és súlyos élethelyzetei szempontjából éppen nem kívánatosak, sőt kerülendők. Az ütköző pont tehát itt lehet.

Ligeti Ernő írásából azt hámozhatni ki, hogy előtte már ott van egy kisebbségi öntudatosításra vonatkozó munkaterv. Ez a terv azonban igen kevesek előtt ismeretes, még a tervkészítő városában is. Így ahhoz bővebben hozzázólni egyelőre nem lehet. Hogy a Magyar Párt közművelődési szakosztálya megmozdul, tenni akar és munkába indul, azt csak örömmel lehet üdvözölni, de egy nagyvonalú terv nem maradjon véka alatt s ne úgy intézzék, hogy az csak „elvetélt jószándék” és „lekókadtt nekihuzdulás” lehetőségét adja.

En az író a Magyar Pártban más szerepre tartanám és más rendeltetésűnek vallom, mint azt a cikk kidomborítja. Az író tehetsége, a toll művészet; a nemzeti élet szerves része. Mind a kettő elsősorban csak egy politikát csináljon — a művészetét. Ha vallja és vállalja a nemzetiség kötelező irányjelző voltát, akkor

Mit ír a világ legkomolyabb orvosi folyóirata a Gastro D. kiváló gyógyhatásáról

A Medizinische Wochenschrift című világhírű bécsi orvosi folyóirat 1935. évfolyamának 6-ik számában hosszabb értekezés számol be azokról a rendkívüli eredményekről, amelyeket a nemrég felfedezett, de ma már világhírűvé vált amerikai gyógyszerrel, a Gastro D.-vel végzett kísérletek folyamán a Pelikangasse 4. szám alatti Childs-Spítalban (amely tulajdonképpen a Rockefeller-alapítvány bécsi rákkutató intézete) elértek. A szóbanforgó cikk közlése szerint ebben a világhírű intézetben is megállapították a Gastro D. kiváló gyógyhatását gyomor-, bél-, máj-, epe- és vesebajoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro D. rendkívüli hatásának a titka abban rejlik, hogy olyan kémiai vegyületeket tartalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással van és az egész emberi organizmust szabályozza.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

felre minden más olyan megtévesztő áramlattól és gondolatától, mely a faji közösség és a nemzeti öntudat eszményeinek árthat. Hiszen például a nemzetközi eszmeáramlatok nem mindenike kívánatos az egyes népi közösségek szempontjából, sőt az ilyen népi közösség összetartásának és fejlődésének legvégzetesebb szétzilálója lehet.

Fizetési és kereskedelmi egyezményt köt a Román Nemzeti Bank kormányzója az angolokkal

Londonból jelentik: Constantinescu, a Nemzeti Bank kormányzója Angliában folytatott tárgyalásai befejeztével szerdán visszatért Bucurestibe. Constantinescu Chamberlain kincstári kancellárral, Runciman kereskedelemügyi miniszterrel, továbbá Montague Normannal, az Angol Bank kormányzójával folytatott megbeszéléseket. A tárgyalások arra irányultak, hogy a Románia fizetéseit szabályozó

egyezményt módosítsák.

Hir szerint a tárgyalások eredményeképpen Románia növelni fogja angliai árubehozatalát, főleg nagymennyiségű gépet és szövetet fog a szigetországtól átvenni. Runciman angol kereskedelemügyi miniszter a román szakértőkkel, Constantinescu bankkormányzó távozása után is folytatja a két ország kereskedelmi forgalmára vonatkozó tárgyalásokat.

Egy ország, ahol mindenkinek van mit aprítani a tejbe

Irla: Aubermann Péter

(Bevezető közlemény.)

Műveltségi és világnézeti hadállások

Ami már most a dánok szellemi és lelki kultúráját illeti, bizony ezt sokkal kényesebb és nehezebb megrajzolni. A technikai előhaladottságról és anyagi berendezkedésről már futólagos látogatással is tiszta fogalmat alkothatunk magunknak. Benézünk egy-egy üzembe, kereskedésbe vagy lakásba. A szellemi és lelki életkép vonatainak meghúzásához azonban rengeteg komponensre van szükség, ami viszont mélyebb bepillantásokat kíván meg. Általános és sebtiben szerzett benyomásokra támaszkodva talán nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a dán kultúra túlságosan geocentrikus. A társadalom mintha csak „ideátra” volna berendezkedve, teljesen megfellelkezve a keresztény felfogásról, amely arratart bennünket, hogy a földi élet csak kezdetleges, előcsarnoki élet. A földet evilági-ságba zuhant dán lelkiéletet valami nyomászó sívárság, szellemi üresség üli meg. Megengedem, hogy Dániának vannak Kierkegaardjai és Jørgensei, de ezek azt hiszem csak kivételek. A nagy tömeg nem kíván leereszkedni a szellem és lélek tárnáiba. Utja esetleg elvezeti a titokzatos mélységek hídja fölött, anélkül, hogy sejtjelme

volna, hogy mi rejlik alatta.

Kulturális életről lévén szó, nem szabad említés nélkül hagyni, hogy egész Skandináviában, de különösen Dániában kiváló szerepet játszik a nép szellemi és gazdasági szintjének emelésében az úgynevezett felsőbb népiiskola. A felsőbb népiiskolának tulajdonítható, hogy a földműves és iparos osztály általános műveltségben és szakképzettségben igen előrehaladott, aminek következtében nemcsak a gazdasági frontot tartja verhetetlenül, hanem a közéleti és politikai érvényesülés létráján is magas fokra küszölt. Ennek a népművelési rendszernek nagy előnye abban csücsösodik ki, hogy nem boldogítja tanítványait tudományos ballaszttal. Bevezeti őket a szociális problémák világába, neveli bennük a felelősségtudatot, a fegyelméletiséget és ápolja bennük a közösséggel való szolidaritás szellemét. Ezekbe az iskolákba külföldiek is beiratkoznak. A tananyag összeválogatása és a tanfolyamok csoportosítása tekintetében lehetővé teszik az egyéni hajlamok érvényesülését. Továbbá tekintettel vannak a körülményszabta szükségletekre is. Ilyenformán Dánia tervezettségének felvirágzásához ezek az iskolák döntő mértékben hozzájárultak.

Ami a vallási helyzetet illeti, igen kedvező a harmincezerényi katolikusság helyzete. A kultusz és iskolázás szempontjából korlátlan szabadságnak örvendenek. A vallás nyilvános és tömeges megnyilvánulásai hatósági védelemben részesülnek. Az egyenlőtlenség egyedüli maradványa az, hogy állami iskolákban katolikus tanerő nem nyerhet alkalmazást. Ezzel szemben az

állami rádióleadó programja nem tesz semmiféle különbséget protestáns és katolikus előadók között. A dán rádió már többször adott katolikus egyházzenei közvetítéseket.

Külön specialitás még a dán gimnásztika, amely állítólag lepipálja a svéd tornát. Dániában a legkisebb falunak megvan a maga tágas tornacsarnoka. A dán torna eredetisége abban rejlik, hogy az izmokat és szerveket úgy foglalkoztatja, hogy arányosan oszlik el a fáradtság, emellett kevés erőfeszítéssel a lehető legnagyobb mozgási lehetőséget nyújtja. Niels Buckot úgy emlegetik, mint aki ideális módon felújította és tökéletesítette Hellas testkultúrájának szellemét.

Zöld mezők, kertövezte villák és kies tengerpart

Gépkocsink végigszánt a félsziget legszebb országútján Seeland csücskéje felé. Zöld vegetációba ágyazott fehér villák díszmenete következik. Közöttük elénk villannak a Öresund ezüst csikjai. Ez a lankás, szelíd vidék a dán riviéra. A láthatáron a fehér vitorlások pillangóként lebegnek, a tőszomszédságban Svédország partjai húzódnak. Amerre útnak viz, szakadailan sorban egymás hegyén-hátán kert követ követ. Üvegterítők, melegágyak, szorgos gondadal megművelt kis földbirtokok minden talpalatnyi helyet betöltöttek. A kertek igen gondozottak és mindenütt ott sétál a kedvenc kertli állat: a páva. Az úton pelyszínű lovak poroszkálnak. A zamatos fűv legelőn egy-egy tehén felüti a fejét és fület hegyező állásba hozza. Sehol sem láthatók a mi búzaföldjeink jellemző

Az írott betű szabadságáról beszélgettek a Román Írók Társaságának közgyűlésén

Rebreanu beszéde az írók és az irodalom legégetőbb kérdéseiről

Bucurestiből jelentik: A napokban tartotta évi közgyűlését Berthelot-utcai székházában a Román Írók Társasága.

N. M. Condiescu tábornok, a társaság elnöke nyitotta meg a népes közgyűlést, amelyen résztvettek az összes jónévű román írók. Elnöki megnyitójában Condiescu tábornok mindenekelőtt köszönetet mondott öfelségének, amiért olyan szeretettel pártfogolja a társulatot, majd az év nagy halottjáról Anton Holbanról emlékezett meg kegyeletos szavakkal. Azután vázolta a társaság egy évi működését és beszámolt gazdasági helyzetükről.

Az elnöki megnyitót Ludovic Daus köszönte meg a tagok nevében, majd általános érdeklődés közepett az élő román irodalom egyik legkiválóbb alakja Liviu Rebreanu emelkedett szövegeire.

Három kérdésről beszélt Rebreanu és ebben a három kérdésben — mint mondotta — a társaságnak, mint élő szervezetnek szolidaritást kell vállalnia.

Az első a cenzura kérdése. Rebreanu hőszenesen kifejtette, hogy: „a cenzura lábballal tiporja az írók régen szerzett jogait.”

— Az író — mondotta Rebreanu — csak szabad kézzel tud dolgozni és ha Eminescut a cenzura szabályozta volna, akkor a román irodalom ma sok remekművel szegényebb lenne.

— A cenzura átlépte hatáskörét — folytatta Rebreanu — és ma már megakadályozza a szépirodalmi folyóiratok megjelenését is.

Végeredményben leszögezte Rebreanu, hogy a Román Írók Társaságának kötelessége, hogy állást foglaljon és tiltakozzon az írás jogainak e korlátozása ellen.

A másik kérdés Sadoveanu Mihálynak, a mostanában sokat támadott írónak az ügye. Ebben is állást kell foglalni a társaságnak.

A harmadik kérdés, melyről Rebreanu beszélt, az írók szabadságjogának kérdése. Az utóbbi időben több írók bebörtönöztek és a társaság még csak egy lépést sem tett érdekükben.

Rebreanu beszédéhez többen hozzászóltak és valamennyien helyeselték Rebreanu felszólalását.

Végül a vita egész más mederbe került és a közgyűlés a pornográfia körüli kérdések tárgyalásával ért véget.

virágjai: a piros pipacs, a kék szarkaláb, a búzavirág. Bükkerdön keresztül, aranykalászos búzátáblák mellett száguldunk Helsingörbe, amely Kronborg várral kiszögellik a félszigetből, hogy farkasszemtel nézzen a szomszéd országgal.

Helsingör ma már csak a múlt emlékeit őrzi. Egykor hatalmas és gazdag volt. Egész a múlt század közepéig csak csengő ezüst ellenében engedte be a hajókat a Keleti tengerre. Amit Bremen és Lübeck Németországnak, Bergen Norvégiának jelentett, azt jelentette Helsingör Dániának. Furcsa elképzelni, hogy ez a bekész táj valaha izzó szenvedélyű harcok mezejé volt. A békés országrész történelme tele van ágyúszóval, dörgéssel, sírással. Itt mered égnek a nehéz tömbökből összeillesztett északi renaissance-stílusú Kronborg. Mennyi esemény szemtanúja volt ez a vár! Láttam a dánok és svédok tengeri csatáit. Reája zúdultak a hollandusok Orlog-hajóinak, a hanzavárosok és az angol flották támadásai. A viharfelhők régóta elvonultak. Ma már nem puskaporos a levegő. A dán haditengerészetnek, állítólag csak 2000 katonája van. Nagy szerencséje ennek az országnak, hogy kiesik az európai politika érdekszférájából. A dánok az európai politikai koncertnek csak passzív hallgatói és nem zenészei.

Kronborg arról is nevezetes, hogy egykor Shakespeare itt borozgatott Lübeck, Bergen és Amsterdam hajóskapitányaiival. Saxo Grammaticus krónikáiból vagy talán egy vig cimborától hallotta először Hamlet legendáját s éjszakai bolyongásaiban visszaidézte a jüttlendi herceg nyugtalan szellemét.

Amíg Kronborgnak a legnagyobb angol

dramáiról volt híres vendége, addig Fredensborg a német Klopstockot látta huzamos ideig a falai között. A német író 3 évig tanyázott egy kis erdei lakban a vár gyönyörű nyárfa-alléja mellett. Ennek esendes magányában nyugodtan dolgozhatott a „Messiáson.” A ház előtt két kis kerek tó: Klopstock „pápaszeme.” A költő sokszor nézhette és az ő idejében gondolom tisztább volt, ma ugyanis telve békanyállal egészen elposványosodott.

Utunk visszavezet a kopenhágai kikötőbe. Végig megyünk a fővárosiak kedvenc sétányán, a smaragd zöld fákkal szegélyezett Lange Linien, amely szelíd ivben kigyózik a magazinok és szénrakodók között, a vámpart és a hadihajók előtt. A korzón való lödörgés helyett az emberek inkább idejönnek a kikötőbe, a nyüzsgő tengerpartra. Itt a csillogó kirakatok neonfényekkel kivilágított cégtáblák és reklámok helyett kereskedelmi hajók, külföldi gőzösök lohogói és a hadihajók kéményei fogadják a járókelőket. Nincs az a paletta, amelynek gazdag festékanyagával vászonra lehetne vetni a tengeren lebukó nap tobzódó színorgiáját. Valami csodás türkizkék, rózsás, aranyárga színekből szőtt fátylat tereget ki a felhőkre. Virító színek, amelyek hirtelen elhervadnak, amikor a nap tüzes koronájával alázuhan. A Lange Lirre is leszakadt az alkony. Természetes díszletei a csillagos ég, halvány fedélzeti lámpák és vakító fényszórók. Mialatt a hold sarlója örökösen és törökösen a firmamentumon bolyong, a „Søejungfrau”, Andersennek bronzá vált meséje, álmodozva nézi a fehérsípkás, sötétkék hullámok ringó játékát. (Vége.)

Miért

kinlódik náthával és hüléssel

ASPIRIN

azonnal segít Önön!

Göring elutazott Rómából

Gazdasági együttműködésben állapodott meg Mussolinival a négyéves terv végrehajtása érdekében. — További tárgyalások is lesznek a dunavölgyi együttműködés felől

Rómából jelentik: Göring porosz miniszterelnök a szerdára virradó éjjel elutazott Rómából. További útja során még látogatást tesz Firenzében, Ravennában és Muranóban, s csak azután tér haza Németországba.

A porosz miniszterelnök római tartózkodása alatt úgy Ciano gróf külügyminiszterrel, mint Mussolini miniszterelnökkel több ízben folytatott órák hosszai tartó tanácskozásokat. Legutóbb hétfőn is két óránál tovább tartó megbeszélés volt Göring és Mussolini között.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy ezuttal nemcsak külpolitikai együttműködésről volt szó, hanem különösen gazdasági téren való kölcsönös együttműködésről. Göring, mint a négyéves német gazdasági terv végrehajtásával megbízott vezető,

tárgyalt arról, hogy Olaszország nyersanyagban és élelmiszerekben milyen állandó szolgáltatást nyújthat Németországnak. Viszont ennek fejében Németország iparcikkeket küld Olaszországnak s az abessziniai berendezkedés

gépekkel való ellátását fogja szolgáltatni.

A mostani tárgyalások során Ausztria ügye nem került szóba részletesebben. Ellenben megállapodtak arról, hogy etekintethen, általában az egész Dunavölgy rendezése kérdésében majd Neurath külügyminiszter fog tárgyalni Mussolinival. Neurath május 3-ikán érkezik Rómába. Ugyancsak májusban látogat el Rómába Blomberg német hadügyminiszter, Göbbels sajtóminiszter és Rust közoktatásügyi miniszter is.

Göring és Mussolini megállapodtak a Hitler és Mussolini közötti találkozás időpontjában is. Göring, mint német birodalmi légügyi miniszter, Mussolininek átnyújtotta a tiszteletbeli német repülőjelvényt és egy díszes pilótaoklevelet.

SZEPTEMBERBEN LESZ HITLER ÉS MUSSOLINI TALÁLKOZÓJA.

Párizsból jelentik: A Havas-ügynökség úgy értesül, hogy a Göringgel folytatott megbeszélés eredményeként szeptember végére szabták meg azt az időt, mikor Hitler és Mussolini személyes találkozásra összejönnek.

A Jour levelezője szerint a Göring-Mussolini megbeszélésen elhatározták, hogy Berlin és Róma tiltakozni fog a német és olasz önkéntesek Spanyolországból való visszahívása ellen.

A Matin szerint hivatalos helyen megerősítették, hogy Göring nemsokára ismét visszautazik Rómába, hogy Mussolinival újabb tanácskozásokat folytasson. Erre az utazásra azonban csak Neurath és Blomberg látogatása után kerül sor.

Zsidóellenes tüntetések Varsóban

Varsóból jelentik: A varsói kereskedelmi főiskolán a keddi napon zsidó-ellenes tüntetések voltak. A diákok az épületből kijövő rektort záptojás-esővel árasztották el. A közoktatásügyi miniszter valamennyi lengyel főiskola vezetőit tanácskozásra hívta össze.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi éleiről.”

Ára 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Eden hazautazott Brüsszelből

Hivatalos közlemény szerint az új nyugati egyezményről és az Amerikával megbeszélendő gazdasági kérdésekről tárgyaltak

Brüsszelből jelentik: Eden angol külügyminiszter kedden délelőtt folytatta tanácskozásait a belga államférfiakkal. A megbeszélések a déli órákban értek véget és közvetlenül ezután a következő hivatalos jelentést adták ki: Eden, Van Zeeland és Spaak hétfőn és kedden ismételt megbeszéléseket folytattak. Megvizsgálták a két országot érdeklő időszerű kérdéseket. Ezeknek sorában különös figyelmet szenteltek egyrészt az európai béke megerősítésére nézve fontos új nyugateurópai

biztonsági szerződés kidolgozásának, másrészt a gazdasági természetű kérdéseknek és ezekkel kapcsolatban Van Zeeland miniszterelnök megbízatásának. A megbeszélések, amelyeknek jellege nem tárgyalás, hanem egyszerű eszmecsere volt, rendkívül szívélyes légkörben folytak le és megállapították a két kormány felfogásának nagy összhangját.

Londonból jelentik: Eden angol külügyminiszter kétnapos brüsszeli tartózkodás után repülőgépen a croydoni repülőtérre érkezett.

A francia államtanács a brüsszeli megbeszélést első mérkőzésnek tartja a Berlin-Róma közti tengely ellen

Párizsból jelentik: Kedden Lebrun, köztársasági elnök vezetésével az államtanács ülést tartott. Ez alkalommal Delbos külügyminiszter beszámolt a külpolitikai helyzetéről. Beavatott körök közlése szerint két irányra hívta fel a figyelmet, mely két irányzat végeredményben kapcsolatos és a francia érdekekkel egyformán ellenkezik. Az egyik irányzat bizonyos államoknak arra való törekvése, hogy Franciaországot elszigeteljék a Kisantant két államától s így meglazítsák a Kisantant és Franciaország közötti köteléket. A másik törekvés az, mely Ausztriát teljesen a Berlin-Róma tengelybe akarja kapcsolni.

Ezek után rámutatott Delbos külügyminiszter arra, hogy ezeket a törekvéseket a London-Párizs közötti tengely lehető legnagyobb megerősítésével kell ellensúlyozni. Szóba került a spanyol polgárháború kérdése is.

A francia külügyminiszter e háttér fölvezetésével kívánta teljes világításba helyezni, hogy Eden angol külügyminiszter brüsszeli megbeszélései tulajdonképpen az új francia-angol együttműködés első nagy sikerét jelentik. Belgium a gyakorlatban továbbra is megmarad az angol-francia politikai érdekek barátságos körében.

ÜNNEPELYES IRASBELI SZERZŐDÉS KÉSZÜL AZ OLASZ-NEMET KÖZS KÜLPOLITIKARÓL?

Berlinből jelentik: Diplomáciai körök szerint a május elseji ünnepségek alkalmával az olasz kormány által megbízott küldöttség is részt fog venni. Ennek a küldöttségnek megbízatása lesz, hogy az olasz-német együttműködés ünnepélyes jelzésre formális írásbeli szerződést írjon alá. Eddig csak tényleges együtt-

működés volt minden írásbeli szerződés nélkül. E baráti együttműködéshez mérten Berchtesgadenben állítólag létrejönne egy berchtesgadeni jegyzőkönyv, melynek megkötése után Németország és Olaszország erősebb kontinens külpolitikába kezdene.

Tudósításunk folytatása az első oldalról)

A baszk hadsereg teljes összehozás előtt

A biskayai frontszakaszon az egész vörös haderő meghódol

Salamancából jelentik: A nemzetiek rádióállomásának legújabb jelentése szerint Eibar még mindig lángokban áll és a tüzoltóknak még nem sikerült teljesen eloltani a tüzet. Eibar ezer háza közül csak 30 maradt épségben. Eibar igen gazdag volt művészeti kincsekben, melyek most mind elpusztultak.

Párizsból jelentik: Francia lapok tudósítói szerint a baszk hadsereg ellenállása az összehozás előtt áll. Castillo tábornok, az amoreditai frontszakasz parancsnoka kétségbeesésében öngyilkosságot kísérelt meg.

A Matin jelentése szerint olyan hírek érkeznek, mintha a biskayai frontszakaszon egységes meghódolás következne be.

A Journal értesülése szerint a nemzeti csapatok a keddi napon négyezer bombát dobtak Madridra és 73 halálos és 250 sebesülés történt. Madrid polgármestere felszólítást intézett, hogy a polgári lakosság hagyja el a várost.

* Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet még szorulás vagy keresztfájás is fokozza, az enyhe és igen kellemes hatású, természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral véve — mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Felosztatják a szovjet amazongárdáját

Moszkvából jelentik: Vorosilov hadügyi népbiztos elrendelte az összes női ezredek azonnali felosztatását. A rendelet rámutat arra, hogy a női ezredeknek csak csekély katonai értékük van és inkább csak parádés célokat szolgálnak. A női tisztek magatartása egyáltalán nem felel meg az egyenruha követelményeinek, — mondja a rendelet. A nőknek otthon van a helyük a konyhában, a gyermekeknel és a harisnya-stoppolásnál.

A vörös tábornagy rendelete szövege ellenében áll a szovjet eddigi hivatalos álláspontjával, amelyet annak idején Jagoda képviselt a legelősebben. Jagoda volt az, aki mint a GPU főnöke és a vöröshadsereg politikai felügyelője, elrendelte a női ezredek felállítását. Jagoda bukásával most győzött Vorosilov álláspontja. A vörös tábornagy mindig ellenezte az amazonezredek felállítását.

Roosevelt szociálpolitikájának győzelme

Washingtonból jelentik: A washingtoni legfelsőbb törvényszék hétfőn ismét bebizonyította, hogy most már nem akarja keresztelni Roosevelt elnök gazdasági és szociálpolitikai terveit. Boston állam felsőbb bírósága nemrég alkotmányellenesnek nyilvánította Roosevelt elnök szociális programjának egyik legfontosabb törvényét, amely elrendeli az aggod és munkanélküliek kötelező biztosítását. A törvény alapján eddig 26 millió alkalmazott és munkás kapott állami biztosítási kötvényt. Boston állam felsőbb bíróságának döntése ellen Roosevelt elnök fellebbezést jelentett be a legfelsőbb törvényszékhez, amely most kimondta, hogy a Roosevelt-fele biztosítási törvény minden tekintetben alkotmányos s a bostoni felsőbb bíróság helytelenül ítélkezett.

Tizennyolc vásári áruval felborult egy teherautó és maga alá temette utasait

Eddig egy halálos áldozata van az autószerencsétlenségnek

Targu-Mures. Saját tud. Borzalmas autószerencsétlenség történt a várossal szomszédos Sfantu Gheorghe de Mures község határában. Sereș Marton tg.-muresi teherautó tulajdonos autókamionja a mures megyei Toplita községben megtartott vásárról hazafelé tartott. A teherautón tizennyolc vásári áru ült s nagymennyiségű vásári áru volt felhalmozva. A teherautó kedden reggel 5 órakor érkezett Sfantu Gheorghe de Mures község határába, ahol Török József autóvezető a kimerültség és hosszú ut következétkében álmosodott, egy pillanatra eleresztette a volánt. Ez a pillanat elég volt ahhoz, hogy elveszítse uralmát a motor fölött. A teherautó az utzáli árokba fordult, felborult és maga alá temette a vásári árusokat. Az árukkal megrakott nehéz vaspántos ládák roá zuhantak a vásárosokra úgy, hogy csak a község lakóinak segítségével sikerült nagynehezen a szerencsétlen embereket kimenteni a teherautó roncsai s a rájuk zuhant ládák alól. Az autókamionon helyet foglalt tizennyolc utas mindegyike súlyosan megsebesült, közülük Domahidi Ferenc mézeskalácsos halálos sérüléseket szenvedett. Mindannyiukat a tg.-muresi állami kórházba szállították, ahol orvosi segélyben részesültek. Megsebesült Török József sofőr is, akit szintén a kórházban ápolnak.

Távirati jelentkezés esetén még néhány jelentkezőt elfogadunk a „MAGYAR LAPOK“

olaszországi társasutazására

Indulás május 4-én, visszaérkezés május 13-án
Részvételi díj: 5200 lei, mely táviratilag átutalandó.

Róma 4 nap, Firenze 1 nap, Velence 1 nap. — Elszállásolás elsőrendű szállodákban és penziókban. — Rómából külön kirándulás Nápolyba. — Ennek többletköltsége 1100 lei. — Kérjen részletes prospektust.

Nemzetközi parlamenti összejövetelek Párizsban és Belgrádban

Bucuresti. Saját tud. A kereskedelmi parlamentaris konferenciára, amely május 17-én kezdődik Párizsban, a román bizottság Saveanu képviselőházi elnök vezetésével május hó 14-én indul.

Bucuresti. Saját tud. Május 6., 7. és 8. napján lesz Belgrádban a kisantant parlamenti konferenciája. A román parlament népes bizottsággal képviseli magát.

A szovjetszövetség elleni középázsiai lázadás erősödik Moszkvában és Leningrádban is dúl a rémuralom

Párizsból jelentik: A „Liberté” szerint Turkesztánban a kommunista lázadás tovább folyik. Állítólag a GPU emberei állnak a lázadás hátterében.

Taskendi jelentés szerint a tartomány fővárosa a felkelők kezén van.

Moszkvából és Leningrádból is rémhírek érkeznek. Moszkvában egy nap alatt 29 halálos ítéletet mondtak ki és hajtották végre. Kétezár újabb letartóztatás történt. Leningrádban 300 embert tartóztattak le. A carcovi helyőrség tisztikárának egy részét börtönbe vetették.

Az olasz külügyminiszter látogatása Albániában

Tüntető barátságnyilvánítás az olasz-jugoszláv megegyezéssel kapcsolatban

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter szerda reggel repülőgépen elutazott Albániába. Kiséretében volt Buti és Vitetti gróf meghatalmazott miniszter, s a külügyminiszteri iroda több magasabb tisztviselője.

Az olasz vendégek három napig tartózkodnak Albániában és megtekintik az országban létező új közmunkákat is. A külügyminiszter Lipochova albán külügyminiszter vendége lesz és a miniszter villájában fog lakni.

Zogu király ünnepélyes keretek között fogadja Ciano grófot, aki előzőleg tanácskozásokat folytat Cotta miniszterelnökkel és az albán politika vezető férfiival.

A látogatás alkalmával semmiféle új okmányt nem írnak alá és Ciano gróf utazása nem más, mint újabb bizonyítéka a két ország barátságának. Különösen alkalmat ad annak kimutatására, hogy a két ország kapcsolatai nem gyengültek meg az olasz-jugoszláv megegyezéskövetkeztében.

Román tannyelv a szerb hitfelekezeti iskolák felső osztályaiban

A kölcsönösség alapelve. — A közoktatásügyi minisztérium rendeletét azonnali hatállyal végre kellett hajtani

Timisoara. Saját tud. A görögkeleti szerb egyházmegyei iskolabizottság a közoktatásügyi minisztérium intézkedése folytán elrendelte, hogy a romániai szerb hitfelekezeti elemi iskolák felső — ötödik, hatodik és hetedik — osztályaiban azonnali hatállyal a román tannyelvet vezessék be. Az iskolatügyi bizottság rendelete szerint ezekben az osztályokban csak a hittant és a szerb nyelvet, mint tantárgyat, szabad szerb nyelven előadni.

A rendelet ötvennégy szerb hitfelekezeti iskolát érint, illetve a nemek szerinti megoszlást is figyelembe véve, kilencvenöt iskolai tagozatot és nagy meglepetést keltett. Annál is inkább, mivel az érdekelt iskolákban igen sok olyan tanerő működik, akit a jugoszláv-román iskolai egyezmény alapján Jugoszláviából szerződtek. Ezek a tanerők csaknem kivétel nélkül nem bírják a román nyelvet.

Értesülésünk szerint a minisztérium rendelete a timisoarai szerb szentszékén is nagy meglepetést keltett. A szentszék hivatkozik a

felekezeti iskolákra vonatkozó általános törvényes intézkedésekre, azonkívül éppen a Románia és Jugoszlávia között megkötött iskolai egyezményre is. Ez ugyanis nemcsak a szerb felekezeti iskolákban, hanem a szerb-horvát ugynevezett állami kisebbségi iskolákban is biztosítja az anyanyelven való oktatást. Hiszen éppen ennek következtében szerződött maga az állam is horvát tanítókat a katolikus szlávok részére felállított horvátnyelvű állami iskolákba.

A görögkeleti szerb szentszék érdeklődésére és ellenvetéseire a közoktatásügyi minisztérium újabb rendeletet küldött, amely aztán érdekes magyarázattal szolgált:

— A jugoszláv hatóságok a jugoszláv Banatban lévő román iskolákban nem engedik meg, hogy az ötödik és hatodik osztályban románul tanítsanak, hanem csakis szerbül. Ennek következtében a közoktatásügyi minisztérium szükségnek látta, hogy ugyanolyan intézkedést alkalmazzon a romániai szerb iskolák ötödik, hatodik és hetedik osztályaiban. Ezt a rendeletet azonnal

végre kell hajtani.

Ezért aztán a szerb konzisztórium el is rendelte, hogy elemi iskoláinak felső osztályaiban haladéktalanul bevezessék a román tannyelvű oktatást. A minisztérium rendeletét a konzisztórium által kiadott Glasznik című folyóiratban is közzétették.

A román-jugoszláv iskolai egyezmény, amely tudvalevően a romániai szerbek és a jugoszláviai románok iskolai kérdéseit mind a két félre nézve igen kedvezően rendezte, minden tekintetben a kölcsönösség elvén épült fel. Ennek az elvnek az alapján állt tehát a közoktatásügyi minisztérium, amikor a szerb felekezeti iskolák felső osztályaiban bevezette a román tannyelvet: miután, miként a rendelet maga is kifejti, Jugoszláviában sem engedik meg a románoknak, hogy az ötödik és hatodik osztályban románul tanítsanak. Valószínűnek látszik, hogy a dolog nem marad annyiban, illetve, hogy most már mindkét fél igyekszik megoldást találni és ezt a kérdést is — kölcsönösen rendezni. Egyelőre azonban a szerbek eleget tettek az intézkedésnek és most, a tanév befejezése előtt, minden átmenet nélkül bevezették a felső osztályokban a román tanítást.

A szerb szentszék egyébként felekezeti iskoláival egy másik intézkedést is közölt. A közoktatásügyi minisztérium Popovici Atanasie dr-t, a timisoarai állami tanítóképző igazgatóját most a szerb felekezeti iskolák, az állami szerb-horvát kisebbségi iskolák s a középiskolák szerb tagozatainak ellenőrzésével bízta meg.

Nem fixet
**TELEFON-
FELSZERELÉSI
DIJAT**
MAJUS 1-ig
*Használja ki
az alkalmát*
FIZESSEN ELŐ
azonnal
A TELEFONRA!

Terjed az indiai lázadás

Londonból jelentik: Az északnyugatindiai határvidéken, Vaziristan tartományban egyre komolyabbra fordul a helyzet s minden jel arra mutat, hogy az angol-indiai hadtest büntető expedíciója a lázadó törzsek ellen szabályszerű háborúvá fejlődik. A lázadás most már az egész tartományra kiterjedt s a tartomány székhelyén, Bannu városában is kihirdették a hadállapotot, tekintettel arra, hogy az egész környék tele van fegyveres felkelőkkel, akik a város megtámadására készülnek. A tartományi székhelyen szolgálatot teljesítő angol hivatalnokokat felszólították,

hogy szállítsák el feleségeiket és gyermekeiket biztonságosabb vidékre, mert könnyen iehetséges, hogy Bannu városi rövidesen hadszintérré lesz, bennszülött hivatalnokok tömegesen hagyták ott hivatalukat és nem hajlandók tovább szolgálni. Legnagyobb részük csatlakozik a lázadókhöz s nem is igen tehet mást, mert a lázadók mindenkit, aki összejátszik a gyűlölt angolokkal, eltesznek láb alól és családjukat is kiirtják. India legvéresebb háborúja van készülöben a vaziristani határvidéken.

Uj nyomon keresik Ingrid Wiengreen gyilkosát

Bécsből jelentik: A neunkircheni gyilkosság rejtélye még mindig nem tisztázódott. A nyomozás tovább folyik úgy Bécsben, mint Bécsújhelyen és Neunkirchenben, eddig azonban nem vezetett eredményre.

A késő éjszakai órákban olyan jelentések érkeztek ugyan Neunkirchenből, hogy a csendőrség új nyomot követ, amely esetleg lehetővé teszi a tényállás tisztázását, egyelőre azonban semmi közelebbi részletet sem tudni. Így a gyilkosság ügyében folyó nyomozás kedd reggel óta új irányban folyik. Azt a föltevést, hogy a tettest Ingrid Wiengreen ismerősei körében kell keresni, egyelőre eljuttatták s a legújabb kombináció az, hogy a gyilkosságot átvonuló követhette el.

Ez a föltevés mindenesetre meglehetősen gyenge lábakon áll, tekintettel arra, hogy a tettes semmit sem rabolt el áldozatától. Tény viszont, hogy a helyszíni szemle megállapítása

szerint valaki megállapította az autómobil, nyilván felkérkedett a kocsira s közben esetleg szóváltásba keveredett az egyedül utazó hölgygel, megtámadta őt, a rablási szándékot azonban már nem tudta végrehajtani, mert közben megzavarták.

Jelentkezett a csendőrségen egy ügyvéd, aki szombaton este ugyanczen az úton haladt végig autójával, talán negyed órával hamarabb, mint Ingrid Wiengreen kocsija.

Az ügyvéd elmondta, hogy nem mesz-sze a gyilkosság színhelyétől megállította egy rosszulöltözött fiatalember és megkérte, hogy vegye fel a kocsijába, ő azonban nem teljesítette a kérést, hanem tovább hajtott. Lehetséges, hogy ugyanez az ember állította meg a magánosan utazó nő kocsiját is és hogy valóban ő követte el a gyilkosságot.

Mindez természetesen csak feltevés és komoly adatok nem támasztják alá. A nyomozás továbbra is a homályban tapogatózik.

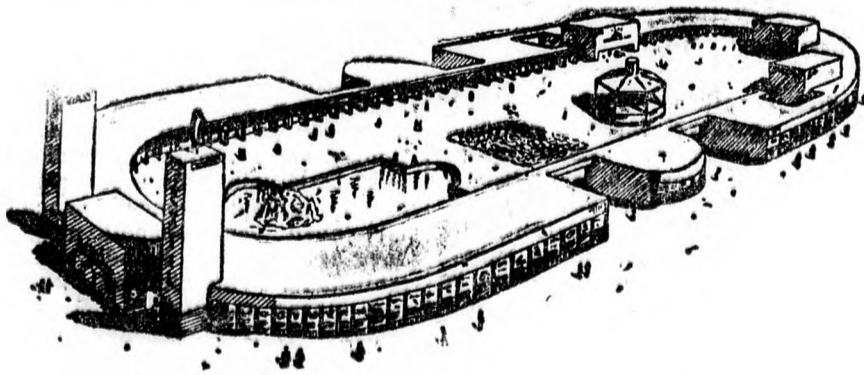
Népszavazás a kommunista párt betiltásáról

Bázelből jelentik: Neuenburg kantonban népszavazás volt a kommunista-párt betiltása kérdésében. A népszavazás most közzétett eredménye szerint 17401 szavazat az összes kommunista szervezetek betiltása mellett foglalt állást, míg a betiltás ellen 8470 választópolgár szavazott.

A népszavazás tehát kétharmad többséggel jóváhagyta a kommunistapárt és valamennyi szervezeteinek feloszlását. Ez volt az első eset a világtörténelemben, hogy egy

politikai párt betiltását népszavazás mondotta ki. A neuenburgi kanton parlamentje azért rendelte el a népszavazást, mert a kommunista szervezetek az utóbbi hónapokban állandóan véres összetűzéseket provokáltak és megbolygatták a kanton békéjét és nyugalomát.

A népszavazással egyidejűleg tartották a képviselőválasztásokat is, amelyek a polgári demokratikus pártok teljes győzelmével véződtek. Ötvenkilenc polgári képviselővel szemben csak 23 marxista-képviselőt választottak.

A Budapesti Nemzetközi Vásár főtere.

Stadium-vonalban tartott, félmillió méter hosszú elliptikus pavillonsor zárja körül a Nemzetközi Vásár főterét. Hozzá csatlakozik közel 30 terejedelmes csarnok, amely hajlékot ad a vásáron felsorakozó mintegy 200 ipari szakmának.

A Budapesti Nemzetközi Vásár félúru utazási kedvezménye április 20-án lép életbe.

Averescu kiáltványt intéz az ország népéhez

Bucurestiből jelentik: Az Ordinea című lap úgy értesül, hogy Averescu marsall, kinek legutóbb összehívott értekezlete érdektelenségbe fulladt, ezen a héten kiáltványt intéz az ország lakosságához.

A kiáltványban a politikus-marsall megindokolja, hogy miért tartotta szükségesnek a pártközi értekezlet összehívását, majd pedig élesen bírálni fogja a kormány tevékenységét.

Luxemburg függetlenségének biztosítását kéri

Párizs, április hó. Belgium példájára most Luxemburg is fel akarja kérni az angol és a francia kormánytól, hogy biztosítsák az ország függetlenségét és területi sérthetetlenségét. Bech dr., luxemburgi miniszterelnök, a Journal értesülése szerint, jegyzéket intézett az angol és a francia kormányhoz és felkérte őket, hogy kapcsolják bele Luxemburgot is a nyugateurópai biztonság megszervezéséről folyó nemzetközi tárgyalásokba.

A luxemburgi kormány már a locarnói szerződésnek német részről történt felmondása után is érdeklődött Párizsban és Londonban, hogy mi lesz Luxemburg helyzete az új körülmények között; akkoriban azonban azt a választ kapta, hogy Franciaország, Anglia és Belgium a német felmondás ellenére továbbra is érvényben levőnek tekintik a locarnói szerződést és az abból folyó garanciakötelezettségeket. Míután azonban a múlt hét szombatján aláírt angol-francia-belga viatkozati a locarnói szerződés megszüntetésével egyetelmű, Luxemburg most elérkezettnek látta az időt, hogy újból felvesse országa biztonságának kérdését.

Az orosz emigránsok bírósága elítélte a Kreutzer-szonáta hőseit

Berlin, április hó. Igen érdekes kiállítás nyílt meg a napokban Berlinben, a Kurfürstendamm egyik legnagyobb mozijának előcsarnokában. A Kreutzer-szonáta filmváltozatának bemutatása kapcsán valóságos kis Tolstoj-kiállítás rendeztek és néhány igen érdekes írásos dokumentumát is kiállították annak a harcnak, amely Tolstoj világírú írása körül évtizedeken keresztül dúlt. De színházi és filmváltozatát is bemutatják plakátokon, színpadokon, újságkritikákon keresztül a Kreutzer-szonátának, amelyet több ízben dolgoztak már fel színdarabnak és játszották a világ legkülönbözőbb színpadain a némafilmmé többször feltevőgép elé is vitték.

A kiállításnak tagadhatatlanul egyik legérdekesebb dokumentuma az a belgrádi újság, amely részletes tudósítást hoz arról a különös tárgyalásról, amelyet 1933 május 31-én az orosz emigránsok bírósága tartott a jugoszláv fővárosban.

— Az orosz emigráció esküdtszéke így kezdődik a cikk, a cím nevében ítéletet hozott annak a gyilkosoknak az ügyében, amelyet 1888-ban követtek el s amely bevonult a világirodalomba, Wassil Wassiljevics Poznicsev 1888 október 6-án feleségét, Elisabeta Nikolajevnát meggyilkolta. Ez a gyilkosság adott alkalmat Tolstojnak arra, hogy megírja a Kreutzer-szonátát. A belgrádi emigránsok bírósága előtt most 45 évvel az ítélet után, az ügy újrafelvételét kérték. A per revíziója során az esküdtek Tolstojjal ellentétes álláspontra helyezkedtek és azt állapították meg, hogy Poznicsev feleségét nem beszámíthatatlan állapotban ölte meg és legfeljebb enyhítő körülmények állapíthatók meg cselekedete elbírálásánál. Az ítélet éppen ezért megállapítja bűnösségét és öt 12 évi súlyos börtönnel sújtja. Ez az ítélet, amely a cím nevében hangzott el, természetesen csak „szimbolikus jelentőségű” és semmi más.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II, 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037,
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis választékos magánlevelekre válaszolunk.

ZARÁNDOKOK TÖMEGE RÓMÁBAN.

Vatikánvárosból jelentik: Tegnap XI. Pius pápa a zarándokok egész tömegét fogadta kihallgatáson. Többek között 1500 új házaspárt és azonfelül 2000 zarándokot Franciaország, Belgium, Németország és Svájc minden részéről. Szemtanuk bizonyosága szerint, bár a Szentatyán látszanak a hosszas betegség nyomai, de korántsem teszi már a beteg ember benyomását. Járása friss, szava csengő, mint azelőtt volt. Itt említjük meg, hogy a Magyar Lapok utasai már szintén be vannak jelentve pápai audienciára s a mintegy százfős csoportot a Szentatyja május 8-án fogadja kihallgatáson.

Husvét előtt kiadják a köztisztviselői fizetéseket. Bucuresti. Saját tud. A pénzügyminisztérium folyósította az összes köztisztviselői fizetéseket az országban, úgyhogy a hivatalnokok husvét előtt meg fogják kapni illetményeiket.

MAJUS 15-ÉN LÉP ÉLETBE A FÜRDŐHELYEK VASUTI KEDVEZMÉNYE. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A CFR vezérigazgatósága az idei fűrdővadra is ugyanazokat a kedvezményeket engedélyezte a fűrdő és üdülőhelyekre utazók számára, amelyek tavaly is megvoltak. A kedvezmény május 15-én lép életbe és október 1-ig tart. Csak azok a fűrdő- és üdülőhelyek kapták a kedvezményt, amelyek ezt tavaly is élvezték.

Házasság. Dr. Thiery Akos és Horváth Ilona május 4-én este fél hét órakor a bucaresti Baratia templomban tartják esküvőjüket.

Visszaadja az emberi életet egy béna lánynak a királyi kegy. Cluj. Saját tud. Egy helybeli szegénysorsú iparoscsalád felség-folyamodvánnyal fordult Öfelsége II. Károly királyhoz és arra kérte az uralkodót, hogy 80 ezer lei segéllyel lehetővé tegye két évtizede nyomorékon fekvő leány megmentését. A család, amíg rendezett anyagi viszonyok között élt, mindent elkövetett, hogy a szerencsétlen leány egészségét megmentsse. A helybeli orthopéd kórházban Radulescu egyetemi tanár a legutóbbi orvosi vizsgálat alkalmával megállapította, hogy három súlyos operációval és másfélévi kórházi kezeléssel megmenthető az életnek. Az operációt és a kezelést az orvosnő ingyen vállalta, azonban a kórházi ápolási díjat és a szükséges testgyógyászati műszerek árát a családnak kellett volna előteremnie. Ilyen nagy összeget a legszűkebb körülmények között élő család nem tudott összegyűjteni. A beteg leány hűgának mentőtelete támadt: felségfolyamodványban kérte az uralkodót, hogy utalja ki az összeget és legyen segítségére abban, hogy vissza lehessen adni a béna leány egészségét. A királyi kabinet iroda most válaszolt Öfelsége nevében és a család tudomására hozta, hogy a király vállalja a kórházi költségeket. A béna leányt az örömhír vétele után azonnal beszállították az orthopéd kórházba, ahol elvégzik a súlyos operációt. Reméljük sikerül...

A windsori herceg póre egy londoni könyvkiadóvállalat ellen. Londonból jelentik: Windsor herceg felszólította azt a londoni könyvkiadó vállalatot amely „Koronázási kommentárok” címen könyvet adott ki, mert a könyvben személyt sértő kijelentések vannak. A vállalat be is vonta a forgalomból a könyvet, de nem volt hajlandó bocsánatot kérni. Erre a herceg utasította londoni jogtanácsosát, hogy perelje be a könyvkiadó vállalatot. Az eljárás már meg is indult a könyvkiadó cég ellen becsületsértés és rágalom címén.

Elsőoldozói emlékképek, két színben, csinos, díszes kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

Fényes esküvő. Săcueni. Saját tud. Az egykori híres statisztikus és tudós, Fényes Elek szülőfalujában Ciocania községben díszes esküvő volt a napokban. Dr. Südy Tibor satumarei ügyvéd leánya Baby esküvött örök hűséget árvásfalvi Nagy Sándor Debreceben szolgáló tüzérfőhadnagynak. Az esketési szertartást Boros Benő satumarei esperes végezte. Az esküvői lakomán a családhoz tartozókon kívül a Pappszász Farkas, Kovács, Szentpály és Kotzko-családok vettek részt. Az ifjú pár nászútra Budapestre utazott.

NAGY ARVIZ JUGOSZLAVIÁBAN. Belgrádból jelentik: A Száva Obrenovacnál kilépett medréről és 3000 hektár terület viz alatt áll. A kár jelentékeny. — Szófiából jelentik: Vidinnél a Duna kilépett medréről és nagy területet elöntve hétszáz ház viz alá került.

Egyetlen pénzbeszedő végzi a városban a rádióelőfizetési díjaknak a beszedését. Timisoaráról jelenti saját tudósítónk. Annakidején a posta úgy intézkedett, hogy a rádióelőfizetési díjakat külön pénzbeszedők inkasszálják. Akit a pénzbeszedők nem találtak odahaza, azok kénytelenek voltak a pénzbeszedőket felkeresni, mivel azoknál volt a rádiónyugta s a postahivatal közvetlenül nem fogadta el az előfizetési díjakat. Most azonban ilyen célra mindössze egyetlen pénzbeszedője van a postának. Ez természetesen nem győzi a munkát elvégezni. A rádióhivatal így közölte, hogy ezentúl a főpostán is be lehet az előfizetési díjakat fizetni.

Száz embert fertőzött meg a veszett tehén teje. Cluj. Saját tud. A maramuresmegyei Poeni községben néhány nappal ezelőtt megveszett a falu egyik tehene. A falusi gazdák, — akik szövetkezeti alapon értékesítették a tejet — összevonták a szörnyű betegséggel megfertőzött tejet a többi egészséges tehén tejével és így bocsátották áruba. A hatósági orvos, miután megállapította, hogy közel száz embert fertőztek meg a veszett tehén tejével, azonnal intézkedett, hogy a Cluj Pasteur-intézetbe szállítsák be mindazokat, akik fogyasztottak a veszett tehén tejével megfertőzött tejtermelésből. Csaknem száz embert szállítottak be Transsylvania fővárosába, hogy védőoltásokkal megakadályozzák a szörnyű körpusztítását. A betegeket a Pasteur-intézet egyik tantermében helyezték el, mert az intézet kórtantermében nem volt elég hely a nagy tömeg számára. Az egészségügyi hatóságok megindították a legerősebb vizsgálatot, hogy megállapítsák, kit terhel a felelősség a veszett tehén árubocsátásáért?

* **A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének,** akik csaknem kivétel nélkül idült székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségben szenvednek, igyanak reggelente éhgyomorra egy-egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Az orvosok ajánlják.

Titkosztos módon meggyilkoltak egy öreg házaspárt. Bucuresti. Saját tud. A cetatea-albai ügyészséghez feljelentés érkezett, hogy Bairamea községben ismeretlen tettesek megölték Moise Felman dúsgazdag kereskedőt és feleségét, Fridát. Az idős házaspárt álmukban gyilkolták meg számtalan késszurással, de csodálatképpen semmit sem raboltak el a házból, amelyben pedig az öregeken kívül senki sem volt, még szolgáló sem. A vizsgálat folyik.

Háziasszonyok öröme!

Speciális szerkezet, minimális fogyasztás

a masszív **ELITE** tüzhely fehér zománc kivitelben. Tűzálló samott béleléssel.

SZÁNTÓ Oradea

„ZEPHIR” kályhagyára.

Esslingeni faredőnyök. Acéllemez redőnyök.

Kérjen díjtalan árjegyzéket.

JÓ KEDV, ELETVIDÁMSÁG, ENERGIA

jellemzik a jó emésztésű embert. Akinek rendben van a bélműködése, annak derült a kedélye is. A bélműködés minden zavara kihát a kedélyállapotra is. Ha ARTIN dragéet szed, ezt a csodás modern hashajtót, úgy bélműködése állandóan rendben lesz, munkaképessége, vidámsága csorbitatlan marad. Szervezte még huzamos használat esetén sem szokja meg.

Jó kedv, vidámság, energia
ARTIN révén!

A Dr. WANDER üzemek készítménye

Feljegyzések

A Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége napokon keresztül tanácskozott Strassburgban, hogy minél jobban tisztázza a szövetkezeti mozgalom lényegét. Azokat a jegyeket, melyek ezt a mozgalmat kiemelik a többi gazdasági formák közül és új, korszakos erkölcsi tartalommal tudják megtölteni.

A strasburgi ülés hét pontba foglalta össze a rochdalei alapelveket s ezek közül négyet alaptörvényekké minősített, melyek nélkül nincsen szövetkezeti mozgalom. Ezek: a nyílt tagság, a demokratikus igazgatás, a tagok részesedése és a tőke mérsékelt hozama.

Az igazság az, hogy tulajdonképpen csak egyetlen olyan elv van, melyet máshol minden szövetkezetnél nem találunk meg: a tagok közvetlen közreműködése abban a gazdasági vállalkozásban, mit a szövetkezet jelent. Érdekes, hogy erre a kongresszus figyelmét magyar küldött — Balogh Elemér — hívta fel.

Azok a szövetkezetek, hol ez a közvetlen közreműködés nemcsak elv, hanem a mindennapi életben meg is valósul, természetes forrásává lesz a többinek: a nyílt tagságnak, a haszonrészesedésnek, a demokratikus igazgatásnak és a mérsékelt kamatozásnak.

De nemcsak ezeknek, hanem annak a hitnek is, hogy a szövetkezet több versenyző gazdasági formánál és nem egyéb, mint a nagy jelzőszavaknak — a demokráciának, az egyenlőségnek, az együttműködésnek s más hasonlóknak — gazdasági megvalósulása. Még egyszerűbben és világosabban: egyáltalán a megvalósulása, mert szövetkezet nélkül nincsen demokrácia, nincsen egyenlőség és az együttműködés sem érdemli meg ezt a szép nevet.

(Skin.)

Iskolai találkozó. Budapestről jelentik: A volt Székelyudvarhelyi Magyar Királyi Állami Főreáliskola 65 éves fennállását ünneplik meg május 5-én Budapesten az iskola volt tanárai és tanítványai egy barátságos vacsora keretében. Az iskola volt tanárai, tanítványai és barátai ez uton szölik fel mindazokat, akik ezen az ünnepségen részt akarnak venni, hogy e hó végéig jelentsek be ebbeli szándékukat a következő címre: Budapest, VIII., Treffert-utca 8.

Sorozatós betörések Oradeán. Saját tud. Kedden két betörést is követtek el ismeretlen tettesek. Betörők jártak az Episcopul Pavel utcán lévő „Totul pentru Tara” székházában, ahonnan 9 ezer lei készpénzt, Grosz Emilia Miron Cristea utca 2 szám alatti lakostól pedig több, mint 10 ezer lei értékű holmit vittek el.

MAJLATH PÜSPÖK NEGYVENÉVES JUBILEUMÁT A BUDAPESTEN ÉLŐ TRANSSYLVANIAK IS MEGÜNNEPLIK. Budapestről jelentik: Gróf Majláth Gusztáv Károly püspökké szentelésének 40 éves fordulóját a Budapesten élő transzylvaniák más-más elsején, szombaton 10 órakor ünneplik meg hálaadó istentisztelet keretében. A szentmisét Kryvald Ottó prelátus, hitoktatásügyi érseki főbiztos mondja. A misén megjelenik Patak Arnold rektor is, a Pázmány Péter Tudományegyetem nevében, amelynek gróf Majláth püspök diszoktora.

Kertrendezést, alakítást vállal, tervek készíti
Székely Lajos műkertész
Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 26.
(Pénzügyigazgatással szemben.)

Hirtelen halál az uton. Oradea. Saját tud. Tragikus körülmények között halt meg Balla József 78 éves nyugdíjas, a köztisztviselési üzem volt alkalmazottja. Az öreg nyugdíjas, mint teljesen egyedülálló ember, a Csesztivóban lakott és onnan indult el tegnap délután, hogy a szőlőben egy barátját meglátogassa. A Makkhetes vendéglő mellett haladt el éppen Balla József, amikor szívéhez kapott és egyetlen jajszó nélkül holtan rogyott össze. A rendőrorvosi vizsgálat megállapította, hogy Balla Józsefet szívizületlenség érte.

Gyilkossággal végződött turistakirándulás. Bucuresti. Saját tud. A Buceci hegyen szerelmi dráma játszódott le. Egy menedékkunyhóban Stefan Davidescu bucuresti fiatalember három revolvergolyóval megölte Silvia Irinel giurgi leányt, akivel kettesben indult turista-útra s aztán önmaga ellen fordította a fegyvert, de nem sebezte meg magát halálosan. Turisták akadtak rájuk, akik értesítették a legközelebbi rendőrséget.

A LENGYEL ÉS ROMÁN ÁLLAMFŐK TALÁLKOZÁSA. Bucuresti. Saját tud. Beck lengyel külügyminiszternek Károly királynál történt kihallgatása alkalmával elhatározták, hogy a lengyel és román államfők kölcsönösen meglátogatják egymást.

Nagy várakozással tekint a közönség a Szabadkai-szintársulat turdai vendégjátéka elé. Turda. Saját tud. Május 11-én kezd meg tavaszi színidényét a városban Szabadkai József szintársulata. Az előadásokat nagy érdeklődés előzi meg, mert az elismert, művészi színvonalú társulat 40 színésszel, tizenkéttagú zenekarral és teljes díszletfelszereléssel érkezik Turdára. Az előadásokat a Vigadó most elkészült modern felszerelésű színpadán fogják megtartani.

Munkásokat keresnek! Oradea. Saját tud. A munkaügyi inspektorátus elhelyező hivatalának jelentése szerint a következők kaphatnak munkát: 7 kocsifestő, 1 szakács, 10 vasestergályos, 50 erdőmunkás, 3 szövőmunkás, 1 timár (bagaria-hörös), 1 fafeldolgozó, 4 kereskedősegéd, 1 kerékgyártó, 1 bádogos, 1 trafik és újságárus, 1 kémiai mosó, 50 mezőgazdasági munkás, 3 szabó, 6 porcellánkereskedő.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VASAR

április 30-tól május 10-ig.

A gyári és kézműipari termelés hiánytalan bemutatója.
30 külön csoport. -- 5 külföldi állam,

50%-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak visszautazásra április 30-tól május 20-ig azok részére, akik április 20-tól május 10-ig utaztak a vásárra.

A magyar vasutakon úgy az oda, mint a visszautazásra. Az odaútazásra április 20-tól május 10-ig a visszautazásra április 30-tól május 10-ig.

Vízummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leírt, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási iroda, Banca Dacia Oradea, Boulevardul Regele Ferdinand No. 9. és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

Halott atyját megpillantva, szívszélhűdés ölt meg egy igazgató-tanítót. Săcueni. Saját tud. Megrendítő családi tragédiáról értesültünk az Eriul-melléki Diosig nagyközsegből. Bogdán Simon 86 éves volt presbitert álmában érte utol a halál s amikor fia, Bogdán Gábor 45 éves állami iskolaigazgató ezt hírül vette, atyja halálos ágyánál összerogyott s szívszélhűdés következtében pár perc alatt kiszívedett. A közszertetnek örvendő, finomlelkű igazgató és tartalékos főhadnagy 27 évig működött a tanügyi terén s mint karmester is kiváló zenei tehetségről tett tanúságot. A mélyen sujtott család közös gyászjelentést adott ki a kettős gyászestéről.

FÖLDRENGÉS KECSKEMÉTEN. Kecskemét-ről jelentik: Kecskeméten szerda reggel földlökéseket észleltek. A házak ajtói kinyitlak, a képek leestek a falakról és több kémény összeomlott. A tanyai házak közül azok, amelyek gyengébb állapotban voltak, összeomlottak. Nagyobb kárt azonban nem okozott a földrengés. Az elmúlt 20 év leforgása alatt már tíz ilyen földrengést észleltek Kecskemét határában. A földlökéseknek azonban csak helyi jellege volt.

Eltemették tokaji Oláh Bélát

...A tavaszi nap vibráló fényvel özönlött szét a temetőben és bearanyozta a márványoszlopokat és sirkereszteszket. Feledhetetlen, drága halottunkat: tokaji Oláh Bélát eltemették el kedden délután ebben a vibráló napfényben, zsendülő, virágboruló tavaszban, könnyek között és szomorú lélekkel. És csak a tavasznak ez a dus letbeborulása, virágfakadása, az életnek ez a szinpompa kora tavaszi megújulása és kivirágzása intett bennünket, akik összegyűltünk, összesereglettünk ezen a szomorú temetésen, az örökélet igazságára, a feltámadás vigasztaló csodájára. A természetnek a nagy újjászületése vigasztalta szomorú és könnyes lelkünket, ez adott lelkiertőt a koszorúkkal és virágokkal borított koporsó előtt, amit hatalmas gyászoló közönség vett körül, hogy bucsút vegyen tokaji Oláh Bélától, a mi drága jó „Béla bácsink”-tól, hogy utolsó „istenhozzát” mondjon neki...

Képviselet volt ott a gyászolók gyülekezetében e város minden társadalmi osztálya, különböző nélkül — mert tokaji Oláh Béla áldott nagy szívében mindenki elfért, mert mindenkit tudott szeretni s egy nagy lélek pazarló és tuláradó szeretetével és jóságával mindenkit magához ölelt... Délután 4 órakor kezdődött a temetési szertartás az olisigi temető Haller-kápolnája előtt. A temetésen külön képviseltette magát a Magyar Párt, a Református egyházkerület és a Férfi szövetség, a Népkisebbségi Újságírószervezet, továbbá a Kereskedelmi és Iparkamara.

A kápolnában már délelőtt virágok özöne borította Oláh Béla koporsóját. A családtagok és jobarátok koszorúj között ott volt többek között a Szigligeti Társaság, a Kisebbségi Újságírószervezet, a „Magyar Lapok” koszorúja is.

Amikor a kápolnából kihozták a koporsót, rövidesen felhangzott a reformátusok halotti zsoltára, majd Kís Károly venetiai lelkész olvassott a szentírásból „az én részem kies helyre esett, nyilván szép örökség jutott nekem”. Ezután a vigasztalás szavaival szólott a gyászba sujtott családhoz, az elhunyt sorstársaihoz, idézte dr Oláh Béla szellemét, emberi értékét. Emlékeztette, hogy az elhunyt milyen önzetlen odaadással dolgozott családjáért, az egyházért, népért. Így égett el az örökös munkában, szívének, lelkének, testének gazdag tékozlásában. Végül áhítatos imádságban emelte fel a lelkeket a minden vigasztalás Urához.

Tabéry Géza író és szerkesztő, a Szigligeti Társaság és az Újságírószervezet nevében bucsúztatta ezután Oláh Bélát.

— Szertefoszlottak hát a szépséges délibábok, szülőfölded gyönyörűséges felleg-játékai — kezdte Tabéry a bucsúját. — A hegedűd vonója is kihullt keze ából, átvette tőled valaki, akit csontkezevel Böcklin festett meg annyiszor!

Idézte Tabéry a jó ember, a bohém, de mindig másokért élő Oláh Béla emlékezetét, majd így folytatta:

— Láttuk hányattatásaidat, voltunk veled valaha révben és voltunk viharzó tengeren. Megismertünk az élet örök hajósának, akit ime az alvilág hajósa int most csónakába. Nem tudunk visszatartani e behajózástól. De egyre megkérünk téged. Szépségimádatodat, emberi jóságodat és itthagytott hitvesedre a megszorítottáson túl is ráboruló szeretetedet ne málházzad be fekete gondolatba. Hagyd emlékeiben ez érényedet mindazokra, akik emlékezni akarnak rád, hagyd az itthagytokra gazdag lelkednek kincseit.

Tabéry Géza bucsúszavai után Árvay Ár-

* **Tulságosan vérmes embereknél,** kiváltképek akiknél az igen nagy nedvdűsség mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitűnő hatással szokott járni, ha három héti naponta reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

Elfogtak egy veszedelmes betörőt. Oradea. Saját tud. A rendőrség a napokban — éppen lopott holmik árulása közben — elfogta Csibi Imre fiatal mechanikust, aki vallatása során nem kevesebb, mint huszonegy betörést ismert be. Csibi Imre betörőszerszámaival a Lóvásártér, a Iosia-telep és a külváros házeit nyitogatta ki és egy szekérre való különböző holmit rabolt össze. A rabolt holmik egy részét értékesítés végett átadta Mudri Irén rovtomultu orgazdnának. A károsultak szerdán délben jelentkeztek az ügyészségen és pénzüket kivéve, minden holmijukat visszakapták.

Zürichi zárlat. Párizs 19.45, London 21.56 egy-negyed, Newyork 436.62, Brüsszel 73.76, Milánó 22.98, Amszterdam 239.35, Berlin 175.55, Bécs — schilling 80.70, Prága 15.22, Varso 83.10, Belgrád 10, Bucuresti 325.

pád szerkesztő lépett a koporsó elé és a következőket mondotta:

— A Magyar Lapok és Néplap igazgatósága, szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája engem bizott meg azzal, hogy Tóled, Béla testvérünk, a nevükben is bucsút vegyek.

— Azt hittem, fizikai erőm és az újságírói mesterséggel együttjáró idegedzetségem elegendő védőpajzsul szolgál majd ennek a szomorú tisztségnek a teljesítésére, de most, hogy szemléltem az állók ezzel a szomorú koporsóval, amely mindörökké elfedi előlünk becsült alakodat, úgy erzem, hogy feltörő könnyűimben a legigazibb, a legbánsatosabb bánat lavínja indul meg. A bánat és fájdalom gorgetege elsepri utjából a mindennapok kicsinyes göröngyeit és felbreszt bennem az emberes ijedség remegéseit...

— Így mulik el egy ember!...

— Te, aki délcegen, erősen és büszke hányavetiséggel hordoztad magadon fajunk tehetőségét és szépségeit, aki a lelkedbe istenkéztől oltott csodavirágokat oly szeretettel, oly telekézzel szortad szét embertársaid között, akinek zengő öszentet viesszaidézó, magyar panasza vagy vidámsága egy egész nyelvterület számára volt édes muzsika, aki állandóan magasán szálló derűlátásod erejével az élet minden keserves megróbbaltatásán átgözyted magad, a teremtő férfi, a becsületes, törhetetlen magyar, a daloskedvű író, a jó élettárs, öregszülők áldott gyermeke, az aranyoskedélyű bajtárs, nem vagy többel...

— Mi, egykori munkatársaid, akkor találkoztunk veled, amikor kisebbségi közösségünk az életsors hullámvonalának mélypontja felé zuhant és a nagy erőfeszítések óráiban ismertük meg igaz értékedet.

— Vagy van-e értékesebb, nagyobb és áldásosabb valami, mint viharfelflós idők perceiben is a tiszta lélek egészséges derűjével járnivaló és a jökedély mosolyának sugárzásával hirdetni, hogy az élet nem hiábavaló, hogy a kétségbeesés nem létjogosult és nem lehet örök, hogy a hit a legsötétebb fakult napokat is elviselhetővé aranyozza?...

— Vesztességünk, mely távozásod által ért bennünket, ezen a ponton teljeseedik ki legjobban.

— Siratunk Téged Oláh Béla... Testvéri könyvekkel siratunk...

— Szerettünk és még nem akarunk elengedni!...

— Fájdalmunknál és vesztességünkkel csak az a remény nagyobb, hogy a Legfelsőbb Bölcsesség, a Nagy Akarat, a Siratók Vigasztalója, az Igazság Tündöklő Örök Napja tudja, miért szőlított el sorainkból... Ezért hisszük, hogy ott a tulvilági hazában is megkapod majd a felmagasztosítás és átszellemelés nagy-nagy ajándékait és méltó, örök helyedet.

— Kartársunk, barátunk, testvérünk! Drága, jó, Oláh Béla, légy áldott haló poraidban, Isten Veled!...

Ezután a Magyar Dalárda énekelt András Ede országos karnagy vezetése mellett gyászdaít. Az ének elhangzása után megindult a szomorú menet dr Oláh Béla örök nyugvóhelye felé. A sirnál Szentnyesy József s. lelkész hirdette a vigasztalás ígét, majd ismét a Magyar Dalárda énekelt.

A sir szájánál eltűnt a virágokkal és koszorúkkal borított koporsó és Oláh Béla, a nagy lélek és a csupa-zív ember földi maradványait örökre magába fogadta a tavaszi áramlásból felmelegülő anyaföld...

Vasutastelepi hitközség közgyűlése

Timisoara. Saját tud. Az ötödik kerülethez tartozó Ronat főleg vasutasok lakta telepén most tartotta meg a római katolikus hitközség tanácsa ezidei közgyűlését. A ronatiak annakidején templomot építettek, egyébként mint fiókegyház, a negyedik kerületi plébániához tartoznak. Metzger Márton dr. prépostplébános a közgyűlést megelőzően ünnepi nagymisést mondott, majd szentbeszédben utalt a hitközség fontosságára és kötelességeire. Rövid tíz esztendő alatt minden történt Ronaton! — mondotta. Felépült a templom, kibővítették, élénk vallási élet fejlődött ki s bár a városrészt úgy szólván csupa szorony viszonyok között élő kisember lakja, valóságosan hősiesség tapasztalható. A közgyűlést Simon Sándor elnök nyitotta meg. Metzger dr. prépostplébános elismerő és buzdító szavai után Embacher János a legutóbbi gyűlés jegyzőkönyvét, Apró János a titkári jelentést, id. Németh Gyula a zárszámadásokat és Mező József a gondnoki jelentést olvasta fel. Ronaton a lelkipásztorkodást rendszeresen Uray József negyedik kerületi káplán végzi; a jelentésekben nagy elismeréssel és szeretettel emlékeztek meg odaadó munkájáról. Kimondták, hogy intenzíven részt vesznek minden katolikus megnyilatkozáson és mindjobban a katolikus elvek szerint kívánják élni. Hódolatukat fejezték ki Pacha Ágoston dr. megyéspüspök és a papság iránt. Egyébként a költségvetésük százezer lei körül mozog. Az elmúlt évben sekrestyét építették a templomhoz, ezidén pedig a templomot kifestették. A megértés, kölcsönös szeretet és a vallásos dolgozni akarás szellemében folyt le a lélekemelő közgyűlés.

A Magyar Párt hírei

Turda. Saját tud. Az Országos Magyar Párt turdai intézőbizottsága a napokban tartotta nagy érdeklődéssel kísért közgyűlését.

Dr. Gál Miklós képviselő, pártelnök megnyitójában vázolta az általános belpolitikai helyzetet és ismertette a párt egyévi munkatervét. Beszélte a pártelnök a destruktív magyar sajtó gonosz munkájáról, amellyel igyekszik akadályozni a Magyar Párt munkáját. Majd a magyar parlamenti csoport nehéz és hivatást igénylő munkájáról számolt be. Ismertette azután a nemzeti munkavédelmi törvény tervezetét, a kötelező munkaszolgálatról szóló törvényt és az új mezőgazdasági törvényt.

Beszéde további részében bírálta az aránytalanul magas adókvétést, majd áttért arra, hogy több helyen örvendetesen fejlődik a párt ifjúsági tagozati élete. Elnöki megnyitóját az ifjúság munkára-buzdításával fejezte be és felhívta a fiatalokat, hogy minél előbb szervezzék meg a hitelszövetkezetet.

Az intézőbizottság meleg ünnepléssel köszönte meg a képviselő nagyhatású beszámolóját, majd letárgyalták a gazdasági ügyeket és a népes közgyűlés véget ért.

Baia-Mare. Saját tud. A Magyar Párt bajamarei tagozata négy évi szünetelés után vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését. A közgyűlést dr. Ajtay Nagy Gábor alelnök nyitotta meg és megnyitó beszédében fokozottabban összetartásra, vállvetett munkára hívta fel a megjelenteket. Dr. Bernhardt Imre titkári beszámolójában a tagozat négyévi működésének eredményeiről számolt be. A titkári jelentés után dr. Makray Mihály, a bányaváros egykori híres polgármesterének elnöklété alatt megválasztották az új vezetőséget. A megválasztott tisztikar a következő: elnök: dr. Ajtay Nagy Gábor, alelnökök: dr. Stoll László és Kovács Gyula könyvkereskedő, titkár: dr. Bagossy Sándor, jegyző: dr. Bernhardt Imre, pénztárnok: Kremniczky Lajos, ellenőr: Harácsék József.

Tíztagú intézőbizottságot és ötven tagú választmányt választott még a közgyűlés. Az intézőbizottság tagjai lettek: dr. Makray Mihály, Oláh Sándor, Rhédey Károly, dr. Szentmiklósy Ödön, Kiss Dezső, Wiedder Péter, Lerch Béla, Szentpéteri Ferenc, Hodách László, Czihát Gyula, Nagy Lajos és Petky Gyula.

Az új tisztikar nevében dr. Ajtay Nagy Gábor mondott köszönetet, majd indítványozta, hogy a tagozat küldöttségileg keresse fel a városi ideiglenes bizottság elnökét, hogy a magyar szintársulat a színháztermet megkapthassa. A gyűlés dr. Ajtay Nagy Gábor zárószavaival és az új tisztikar életével ért véget.

Miért ne lenne még szebb?... amikor ez olyan könnyű...

Vásároljon 3 darab CADUM szappant

Használjon egyet. Majdnem egy hónapig tart! Ha használata után nem győződött meg róla, hogy a Cadum szappan a legkifűnőbb szappán — háló regeneráló tulajdonságainak és annak a jótékony hatásának, amelyet az epidermiszre kifejti — küldje vissza a használt szappan csomagolását a másik két megkezdetlen szappannal együtt a Cadum irodának, București, Strada Sf. Ionică, 8. Minden formalitás nélkül!

Cadum Szappan 20 lei darabja

Garantáljuk teljes megelégedését.

visszatérítik önnek a teljes kiadott összeget.

Nagy regény egy kis riportban...

Huszonhárom év múltán életjelt adott magáról egy holtánnyilvánított orosz hadifogoly

Az édesanya sohasem hitte el, hogy meghalt a fia, de felesége férjhez ment másodszor is

Timisoara. Saját tud. Néhány hónappal ezelőtt a caransebesi rendőrségre a moszkvai román követségtől levél érkezett. Mikor a borítékot felbontották, abból egy nehézkes kézírással papírra vetett levél került elő. A levél írója: Turnea Petruc volt orosz hadifogoly, aki annakidején — még 1914-ben — mint honvéd az oroszok fogságába került.

Turnea Petruc caransebesi születésű ember. Hetvennyolc esztendő édesanyja meg a felesége is Caransebesen éltek, amikor ez a levél megérkezett.

Turnea, hogy személyazonosságát igazolja, számos caransebesi lakosra hivatkozott és fényképet is küldött, amelyről valóban sokan ráismertek. Mindez azonban nem sokat segített, mert Turnea hivatalosan — meghalt.

Már régen holtán nyilvánították az orosz hadifogságba került embert. Felesége pedig —

máshoz ment feleségül...

Érdekes, hogy a volt hadifogoly agg édesanyja nem is nagy csodálkozással vette tudomásul, hogy a fia annyi idő múltán — huszonhárom év után — életjelt adott magáról. Az anya soha nem hitte el, hogy a fia meghalt...

Novacescu Demeter dr. caransebesi polgármester vette a kezébe Turnea ügyét. Mindenféle szükséges iratot, okmányt összegyűjtött s ezt elküldte a moszkvai román követségnek. Hadd kapjon Turnea minél előbb útlevelet, hadd térjen haza huszonhárom esztendő múltán. Mindenestre valamelyes komplikáció keletkezhetett volna azonban abból, hogy a felesége másodszor is férjhez ment. Most már ez a komplikáció sem áll fenn: az asszony azóta, hogy az a levél megérkezett, meghalt. Turnea pedig miként Caransebesen hiszik, azóta már útban is lehet, hazafelé.

Ujabb határátlépési kedvezmények a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói számára

Az olcsó vízum három hónapig háborítatlan magyarországi tartózkodásra jogosít

Ismeretes, hogy a minden menetjegyirodában bárki által megszerezhető vásárigazolvánnyal már április 20-á óta nagyjelentőségű kedvezményekkel lehet az április 30-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásárra utazni. Most — mint Budapestről jelentik — újabb jelentős kedvezmények is engedélyeztek a vásár látogatói részére. Ezek az újabb kedvezmények a következők:

Akik nem vasuton vagy hajón, hanem autón vagy motorkerékpáron akarnak április 20-á és május 10-e között Budapestre utazni, azok úgynevezett „autós-vásár igazolványt” válthatnak bármely menetjegyirodában személyenként 2.80 P értéknek megfelelő valutáért.

Az „autós-vásárigazolvány” tulajdonosa akkor is átlépheti a magyar határt, ha nincs nemzetközi forgalmi engedélye vagy nemzetközi gépjárművezetői igazolványa.

Az autós-vásárigazolvánnyal Magyarországra érkező látogató, ha nincs egyéb vámhivatali (trip-tick), a magyar határ vámhivatalánál úgynevezett „előjegyzési jegy” váltására köteles. Egy gépjármű részére, ha utasai 5 napig akarnak Magyarországon tartózkodni 6 pengő, ha 10 napig 10 pengő az „előjegyzési jegy” ára. Az „előjegyzési jegy” érvénye bármely magyar vámhivatalnál, Budapesten például a Fővámhivatalnál, egy ízben újabb 10 napi tartózkodásra 10 pengőért meghosszabbítható. Az „előjegyzési jegy”-gyel érkezők legkésőbb május 20-áig tartózkodhatnak Magyarországon, ahonnan annak az országnak határa felé kell távozniuk, amely felől érkeztek.

Az „autós vásárigazolvánnyal” vasuton vagy hajón érkezők is, magyar vízum nélkül léphetik át a határt. A vízumot utólag, Budapesten kapják meg nagy kedvezménnyel, mindössze

2 pengő 50 fillérért. Ez a kedvezményes vízum három teljes hónapig biztosít Magyarországon való háborítatlan tartózkodást, de természetesen, akik a vásárigazolvány vasuti vagy egyéb utazási kedvezményeit visszafelé is élvezni akarják, azok legkésőbb május 20-án kénytelenek hazautazni.

Az autón érkező látogatók Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának a Nemzetközi Vásár területén lévő kirendeltségétől „autós vásárigazolványuk” felmutatása ellenében utazásuk szép és maradandó emlékeképpen, autódíszül szolgáló „Szent Kristóf plakettet” kapnak ajándékba, melynek könnyebb kiszolgáltatása érdekében külön parkirozó helyet jelölnek ki a külföldi autók számára a vásár főkapuja mellett.

Az idei Budapesti Nemzetközi Vásár a szokottnál korábban, április 30-án nyílik meg országra szóló ünnepséggel.

Blázovich Jákó O. S. B.:

A NAGY SZFINX

253 oldal. Izléses címlappal. Füzve 120 lei.

A nagy szfinx az ember: minden korokban más és más az élet, de bármely vargabetűkön jár is történelme, soha ki nem oltható belőle a szellemi és ideális világ vágya.

Kapható könyvosztályunknál.

KÖZGAZDASÁG

Áresést eredményezhet a kedvező termés kilátás

Egyelőre kedvező a búza helyzete, nemzetközi viszonylatban szilárdak az árak

A nyersanyagéség leglázasabb óráiban, melyeknek tetőpontja úgy látszik már elmúlt, a búzaszegény államok az árra való tekintet nélkül hatalmas mennyiségeket vásárolnak össze. Így például Olaszországban egyedül 90.000 vagon búza tárol és hallomás szerint Mussolini az új termésévéig nem is szándékszik nagyobb mennyiségek felvásárlására engedélyt adni. Hasonlóképpen ellátta magát Németország és Anglia is.

A látható készletek legnagyobbak Argentínában, körülbelül 190.000 vagon vár elszállításra, azonban ez a mennyiség a más évi felesleghez viszonyítva aránylag csekély. Felesleg vannak még Jugoszláviában, valamint a belföldön is, de nem várható, hogy ezek teljes egészükben kivitelre kerüljenek. Ma már például nálunk a kisgazdának nincs eladásra váró búzája, sőt a középgazdáknak sem, viszont a

nagygazda előreláthatólag addig nem válik meg tartalékaitól, amíg az új termés betakarítása után tiszta képet nem lát. A terméskilátások nagyon jók, sőt a búza a Banatban talán túlságosan is erős bökrosodásnak indult. Észak-Amerikában jönnek félik meg a kilátásokat, hasonlóképpen az összes országokban, melyek mint búzakiviteli országok szerepelnek, ami mindenestre baissmomentumnak számít.

Ha a búzaterméshez fűzött várakozások bevalnak, úgy azzal lehet számolni, hogy a világpiacon ár erősen esni fog, azonban a búzatermés betakarításáig még hosszú hónapok vannak hátra, azonkívül — sajnos — a politikai viszonyok olyanok ma a világon, hogy a háborús konfliktusok teljességgel nincsenek kizárva, már pedig egy ilyen konfliktus, vagy csak annak kilátása is, kiszámíthatatlan mértékben emelné a búza árát.

Csak a városon kívül lehet sertéshizlaldát tartani

Egészségügyi előírások a falusi hizlaldákra vonatkozóan

Timişoara. Saját tud. Az egészségügyi minisztérium már régebben adott ki rendelkezéseket a sertéstenyésztésre vonatkozólag s ezeket a rendelkezéseket most módosította. Az újabb intézkedések most érkeztek meg az illetékes hatóságokhoz. A miniszteri rendelet szerint, azok a falvakon lévő sertéstenyésztők, akik a hizlaldához szükséges anyagokat maguk, a saját gazdaságukban termesztik, a falu belterületén tíz anyasertést tarthatnak, azonkívül minden anyaállat után egy-egy malacot, ennek hat hónapos koráig. Ily módon az állatok száma húsz darab lehet a falusi tenyésztőknek. Azok, akik a hizlaldához szükséges anyagokat nem maguk termesztik, csak a falu végén tarthatnak hizlaldát, ahol már nem található lakóházak. A hizlaldák körül egyébként figyelembe kell venni az egészségügyi előírásokat s csak akkor vehetők használatba, ha előbb az egészségügyi hatóságok „aviz favorabil” adtak ki róluk. Be kell szerezniük a sertéshizlaldással foglalkozóknak az egészségügyi engedélyt is. Az előbbi díjmentes, az engedélyért a törvényes illetékeket kell lefizetni. A városban lévő sertéshizlaldákra vonatkozóan az első, eredeti rendelkezések érvényesek továbbra is. Városban csak egy kilométernyire az utolsó lakóháztól lehet sertéshizlaldát tartani.

Nem fizetnek búzakiviteli prémiumot május 1-től kezdve

Bucurestiből jelentik: A központi gabonaértékesítési bizottság ülést tartott, amelyen Negura miniszter azon véleményének adott kifejezést, hogy a román búza ára külföldön emelkedett és a romániai búzáért ma többet fizetnek, mint a legjobb amerikai búzáért. Mivel a búza után legutóbb megállapított exportár kiélegető, a bizottság kimondta, hogy május elsejétől kezdve a minden áru után fizetett harmincnyolc százalékos feláron kívül búzakiviteli prémiumot nem fizetnek. Ugyanakkor a bizottság újból engedélyezte a búza kivitelét és elhatározta, hogy körülbelül tízezer vagon búza exportálására szolgáltat ki engedélyt.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.

Az arded-i (jud. Satu-Mare) róm. katolikus egyházközségi malom szivógázmotorjának generaljavítására nyolc napi hitáridővel pályázatot hirdet. Bővebbet a plébánián.

A nemzetközi kereskedelmi kamara elnökének nyilatkozata

„A nemzetközi kereskedelmi kamara különösen a dunai államok fejlődése iránt érdeklődik”

Bucuresti. Saját tud. Fentener van Vlissingen, a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara elnöke, aki vasárnap Bucurestibe érkezett s miután látogatásokat tett a pénzügy, ipar és kereskedelmi minisztériumban, tovább utazott Szófiába, elutazása előtt a következő nyilatkozatot adta az Univerzumnak:

— Utazásom célja volt, hogy látogatást tegyek a romániai bizottságnál és felvegyem a személyes érintkezést néhány mértékadó személyiséggel, akik érdeklődnek a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara munkálatai iránt. Azon a nézetem vagyok, hogy a nemzetközi kapcsolatok intenzívebbé tételére a személyes érintkezés okvetlenül szükséges. A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara különösen érdeklődik a dunai államok gazdasági fejlődése iránt, mert ennek különös befolyása van az európai gazdasági élet fellendülésére. Eddigi utazásaimból azt a meggyőződést szereztem, hogy az üzletkötések száma emelkedett. Köszönhető ez egyrészt az árak emelkedésének, másrészt a mezőgazdasági államokban a múltévi jó termésnek.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lef, vastagabb betűvel 6 lef. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lef. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lef.

Alkalmazás

Magános nő, vagy gyermektelegen házaspár takarításért lakást kap. Oradea, Str. Cozălniceanu 53. szám.

Ügyes tanuló lányt azonnalra fölvesz Bog-nár Irma női divatcsalon, Str. Brătianu 14.

Mindenes bejárónőt keresek május 1-sejére. Papp, Reg. Carol 19.

Lakás

Kiadó különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobával, május 1-re. Oradea, Str. Averescu No. 37.

Kiadó két esetleg egyszobás, fürdőszobás lakás, butorral vagy anélkül. Oradea, Str. Academia 2. szám.

Kiadó butor leraktározás céljára egy szára, tiszta szoba. Oradea, Strada Wilson 25.

Különféle

Intelligens nő házvezetőnének, — esetleg magános urhoz elmenne, olyan helyre, ahol családtagoknak tekintenek, vidékre is. Cím: Fodor Istvánné, Oradea, Str. Wilson 47.

Fehérnemű foltozást vállalok, házhoz is megyek. Cím a kiadóban.

Elcserélném keveset használt női kerékpáromat hasonló állapotban lévő férfi kerékpárért. Szabó, Oradea, Str. 20 Aprilie 7. (Festékgyár.)

Uraim és Hölgyeim! Tartós és szép cipőt csak az Apolló cipőszalonba lehet csináltatni. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 12.

Rövid bécsi gyártmányu fekete zongora hérbeadó. Cím a kiadóban.

Adás-vétel

Modern sportkocsi gyermek részére, jókarban levő, olcsón eladó. Oradea, Str. Axenta Sever 12.

30 darab méhcsalád, kifogástalan jó erős kaptárral eladó. — Ciocăia-i (jud. Bihor) református lelkész lakásánál.

Két liszttartásra alkalmas nagy láda és egy próbababa eladó. Oradea, Str. Axenta Sever 12. szám.

Eladó alig használt sötétkékű fiu ruha, Oradea, Str. Pavel 17. szám.

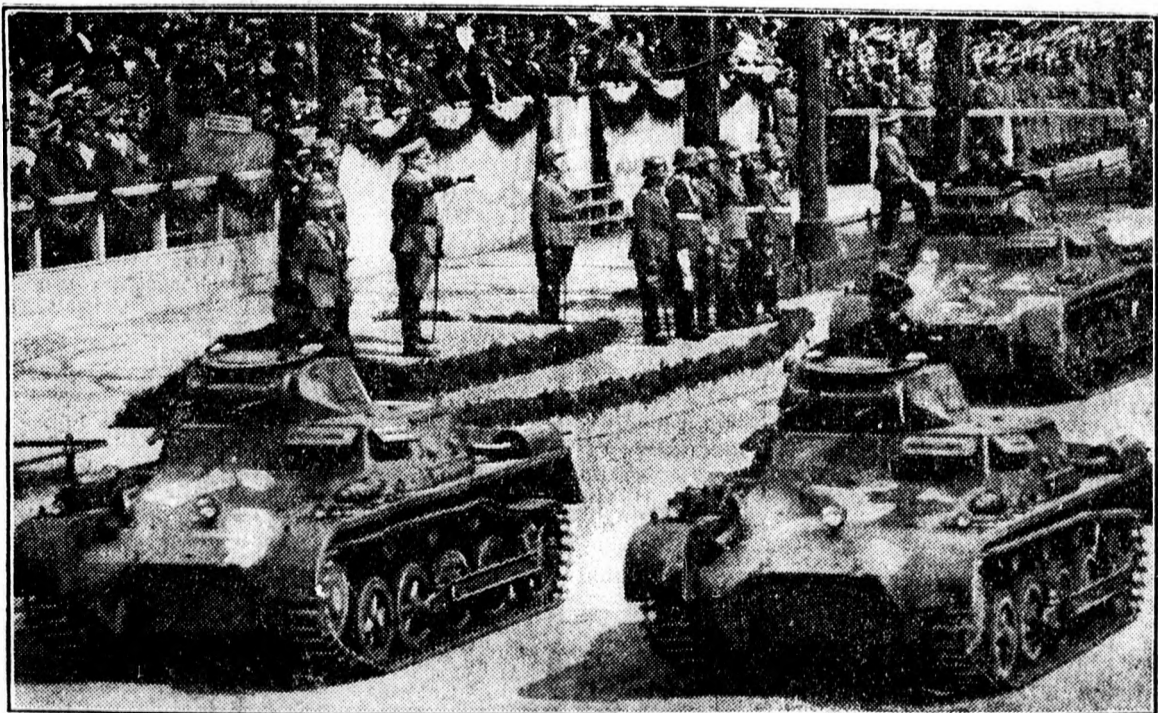
Rövid bécsi gyártmányu zongora eladó. Oradea, Str. Lahovari 8. sz.

2 db hármas országosmértetű méh-kaptár eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1.

Husipari gépek és sonkaszeletelő, eladó. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor 31. sz.

Vegyes gyümölcsfák, vadonok, jutányoz árban eladók. Oradea, Str. Leaganului 12.

Férfi és női fehérnemű varrást és javítást vállalok. Oradea, Str. Ion Chica 24.

Német tankok vonulnak el Hitler előtt egy katonai parádén.